

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет іноземної філології
Кафедра практики англійської мови

СИЛАБУС
вибіркової навчальної дисципліни
ПЕДАГОГІЧНА РИТОРИКА

підготовки бакалавра
спеціальності 014 Середня освіта. Мова і література (англійська)
освітньо-професійної програми Середня освіта. Англійська мова

Силабус навчальної дисципліни «ПЕДАГОГІЧНА РИТОРИКА» підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта. Мова і література (англійська), за освітньо-професійною програмою Середня освіта. Англійська мова.

Розробник: Павлюк Алла Борисівна, кандидат філологічних наук, доцент кафедри практики англійської мови.

Силабус навчальної дисципліни затверджено на засіданні кафедри практики англійської мови (протокол № 1 від 31 серпня 2020 р.).

Завідувач кафедри:

_____ Коляда Е. К.

I. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 (денна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта. Мова і література (англійська) Середня освіта. Англійська мова Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120 год. / 4 кредити		Рік навчання 2
		Семестр 3
		Лекції 36 год.
ІНДЗ: немає		Практичні (семінарські): 18 год. Консультації 8 год.
	Самостійна робота 56 год.	
Мова навчання	українська, англійська	
		Форма контролю: залік

Таблиця 1а (заочна форма)

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	01 Освіта / Педагогіка 014 Середня освіта. Мова і література (англійська) Середня освіта. Англійська мова Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120 год. / 4 кредити		Рік навчання 2
		Семестр 3
		Лекції 10 год.
ІНДЗ: немає		Практичні (семінарські) 4 год. Консультації 16 год.
	Самостійна робота 90 год.	
Мова навчання	українська, англійська	
		Форма контролю: залік

II. Інформація про викладачів

Прізвище, ім'я та по батькові	Павлюк Алла Борисівна
Науковий ступінь	кандидат філологічних наук
Вчене звання	Доцент
Посада	доцент кафедри практики англійської мови
Контактна інформація	м. т. (050)6748521
	allapavliuk@vnu.edu.ua
Дні занять	електронний розклад: http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700
	Очні консультації: згідно графіка консультацій

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Програма дисципліни «Педагогічна риторика» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань *01 Освіта / Педагогіка* спеціальності *014 Середня освіта. Мова і література (англійська)* і призначена для студентів I курсу денної й заочної форм навчання факультету іноземної філології Волинського національного університету імені Лесі Українки.

«Педагогічна риторика» за своїм змістом є складовою комплексу дисциплін циклу загальної підготовки і посідає важливе місце в підготовці вчителів англійської мови. **Об'єкт** дисципліни – процес формування риторичної культури вчителя. **Предметом** дисципліни є педагогічне спілкування, культура, етика та техніка мовлення, особливості публічного виступу, принципи ораторської майстерності.

2. Пререквізити

Підґрунтям для викладання курсу «Педагогічна риторика» є знання англійської мови, що відповідають рівню B2 та прослуховування курсів «Основи критичного мислення» й «Основи педагогічної майстерності». До постреквізитів (дисциплін, для вивчення яких потрібні знання, уміння і навички, що здобуваються в процесі проходження цього курсу) належать всі теоретичні дисципліни, як нормативні, так і вибіркові, пов'язані з методикою викладання іноземних мов у закладах освіти, та навчальні й виробничі практики.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Основною метою вивчення дисципліни «Педагогічна риторика» є надання студентам систематизованих знань з теоретичних засад педагогічної риторики та формування практичних вмінь у педагогічному спілкуванні.

Основні **завдання** курсу:

1. Ознайомити студентів з історією та теорією ораторського мистецтва.
2. Оволодіти мовленнєво-риторичними вміннями вчителя іноземної мови.
3. Виробити та вдосконалити культуру та техніку мовлення.
4. Оволодіти навичками публічного виступу.

4. *Результати навчання (компетентності)*

У результаті вивчення даного курсу студенти набудуть уміння займатися викладацькою діяльністю за фахом, розуміти суть педагогічної діяльності, отримають уміння виступати перед аудиторією.

Навчальні / Предметні компетентності:

- здатність до ефективного педагогічного спілкування;
- здатність до комунікації в усній та писемній формах українською та іноземними мовами;
- здатність раціонально використовувати комп'ютерні засоби під час підготовки і виголошення промов педагогічних жанрів;
- володіння дикцією, властивостями голосу;
- вміння користуватися паузами, логічними наголосами, мелодикою, та невербальними засобами виразності.

Ключові компетентності:

- знання історії виникнення риторики, основних її розділів і жанрів;
- володіння основами професійної етики і мовленнєвої культури;
- знання специфіки педагогічного риторичного спілкування;
- володіння технологіями діагностики мовленнєво-риторичної діяльності та уміння критично оцінювати свої риторичні уміння та навички;
- уміння підготовки, виголошення та аналізу публічного виступу;
- здатність логічно, етично й емоційно виражати думки відповідно до змісту, умов комунікації та адресата.

5. *Структура навчальної дисципліни.*

Таблиця 2 (Денна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Риторика як навчальна дисципліна та мистецтво. Історичні корені риторики. Основні закони риторики.	20	6	2		11	1	ДС+ДБ+Р+ Т/8
Тема 2. Комунікативно-мовленнєві ситуації в педагогічній риторичі.	26	8	4		12	2	ДС+ДБ+Р+ Т/8
Тема 3. Мистецтво підготовки і виголошення різних видів промов.	25	8	4		12	1	ДС+ДБ+Р+ Т/8

Тема 4. Вербальні та невербальні сторони спілкування.	26	8	4		12	2	ДС+ДБ+Р+ Т/8
Тема 5. Педагогічний конфлікт з точки зору риторики., типологія конфліктів.	23	6	4		11	2	ДС+ДБ+Р+ Т/8
Разом за модулем 1	120	36	20		58	8	40 балів
Екзамен							60 балів
Усього годин/балів	120	36	20		58	8	100 балів

Таблиця 2а (Заочна форма)

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Інд.	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.							
Тема 1. Риторика як навчальна дисципліна та мистецтво. Історичні корені риторики. Основні закони риторики.	22	2			18	2	ДС+ДБ+Р+ Т/8
Тема 2. Комунікативно-мовленнєві ситуації в педагогічній риторичі.	25	2	1		18	4	ДС+ДБ+Р+ Т/8
Тема 3. Мистецтво підготовки і виголошення різних видів промов.	24	2	1		18	4	ДС+ДБ+Р+ Т/8
Тема 4. Вербальні та невербальні сторони спілкування.	25	2	1		18	4	ДС+ДБ+Р+ Т/8
Тема 5. Педагогічний конфлікт з точки зору риторики., типологія конфліктів.	23	2	1		18	2	ДС+ДБ+Р+ Т/8
Разом за модулем 1	120	10	4		90	16	40 балів
Екзамен							60 балів
Усього годин/балів	120	10	4		90	16	100 балів

6. Завдання для самостійного опрацювання

Завдання для самостійної роботи виконуються студентом у позааудиторний час і перевіряються провідним викладачем за розкладом консультативних та індивідуальних занять викладачів кафедри практики англійської мови. Ці завдання виконуються студентом на основі знань, умінь та навичок, одержаних під час лекцій і семінарів, і полягають у написанні реферату та рецензії на реферат одногрупника.

Реферат являє собою синтез інформації, відібраної під час аналізу теоретичних джерел і зроблених власних висновків. Текст реферату повинен бути лаконічним, конкретним, чітким. Необхідно слідкувати за єдністю термінології в межах дослідження. Рецензія на реферат одногрупника є

критичним відгуком про проведену роботу, яка містить аналіз ступеня розкриття обраної тематики, зазначення можливих недоліків, рекомендації щодо оцінювання.

IV. Політика оцінювання

При вивченні навчальної дисципліни студент виконує завдання згідно з навчальним планом та відповідно до силабусу. Вони містять відвідування лекцій та опрацювання їх конспекту, опрацювання інформаційних джерел та літератури, підготовку до семінарів, володіння термінологічним словником дисципліни, підготовку презентацій та питань, що будуть сприяти участі в дискусії.

Поточним контролем передбачені присутність на лекціях, наявність конспекту, відповіді на семінарах, що має на меті перевірку рівня знань, виконання науково-дослідних пошукових (самостійних) завдань. Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за два змістових модулі (ЗМ), становить 40.

Учасник освітнього процесу має дотримуватися навчальної етики, толерантно ставитися до всіх учасників процесу навчання, дотримуватися часових меж та лімітів навчального процесу.

У разі відсутності з поважної причини на лекції студент представляє конспект теми, яку вивчали на пропущеному занятті. За відсутності на семінарському занятті знання студента оцінюють за результатами усного опитування по темі, що визначає рівень володіння тематичними термінами та ключовими поняттями.

Якщо студент хоче покращити підсумковий бал за аудиторну роботу, пропонується підготовка та захист презентації на одну із запропонованих тем (на вибір) або написання тез.

V. Підсумковий контроль

Навчальні досягнення студентів із дисципліни «Література країн другої іноземної мови» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок.

Підсумковий контроль здійснюється лектором і може проводитись лише один раз згідно з розкладом проведення занять. Відсутність студента на модульному тесті оцінюється у "0" балів. Повторне складання підсумкового модульного контролю для студента можливе за умови його відсутності з поважної причини відповідно до графіка, затвердженого на засіданні кафедри практики англійської мови. Максимальна кількість балів за модульний контроль після написання модульної контрольної роботи дорівнює 60. Підсумкова оцінка за національною шкалою заноситься в залікову відомість.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки або за бажанням підвищити рейтинг студент може дібрати бали, виконавши додаткові завдання.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 – 81	Добре
67 – 74	Задовільно
60 – 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література

Основний перелік:

1. Булатова О. С. Педагогический артистизм: учеб. пособие для студ. высш. пед. учеб. заведений. М.: Академия, 2001. 240 с.
2. Волкова Н. П. Педагогічні комунікації: практ. посіб. Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2005. 128 с.
3. Жовтобрюх В. Ф., Муромцева О. Г. Культура мови вчителя: курс лекцій / за ред. О. Г. Муромцевої. Х.: Гриф, 1998. 208 с.
4. Куньч З. Українська риторика: історія становлення і розвитку: навч. посібник. Львів: Вид-во Львів. політехніки, 2011. 244 с.
5. Мурашов А. А. Культура речи учителя: учеб. пособие. М.: Московский психолого-социальный институт; Воронеж: Изд-во НПО "МОДЭК", 2002. 432 с.
6. Мурашов А. А. Педагогическая риторика. Москва: Педагогическое общество России, 2001. 480 с.
7. Педагогічна риторика: історія, теорія, практика : монографія / за ред. О. А. Кучерук. Київ: КНТ, 2016. 258 с.
8. Сучасна педагогічна риторика: теорія, практика, міжпредметні зв'язки: зб. наук. пр. за мат. наук. семінару. Львів. держ. ун-т внутрішніх справ / Т. А. Космеда (відп. ред.). Л.: ПАІС, 2007. 268 с.
9. Уварова А. М. Формування риторичної майстерності майбутнього вчителя: навчально-методичний посібник для педагогічних університетів. Суми: СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2007. 132 с.

Додатковий перелік:

1. Бабиш Н.Д. Основи культури мовлення. Львів: Світ, 1990. 232 с.
2. Бондаренко Г.Л. Історія педагогічної риторики: навч. посіб. К.: ДП «Вид. дім «Персонал», 2012. 276 с.
3. Василенко В. А. Академічна риторика: навч. посіб. для студ. гуманіт. ф-в вищ. навч. закл. Сум. держ. пед. ун-т ім. А. С. Макаренка, Сум. філ. Харк. нац. ун-ту внутр. справ. Суми: Наталуха А. С., 2011. 275 с.
4. Зарецкая Е. Н. Риторика: Теория и практика речевой коммуникации. М.: Дело, 2002. 480 с.
5. Мацько Л.І., Мацько О.М. Риторика : навч. посіб. – К.: Вища школа, 2003. 311 с.

6. Сагач Г. М. Риторика. 2 вид., перероб. і доп. К.: Видавничий дім Ін Юре, 2000. 568 с.

7. Чмут Т.К. Культура спілкування : навч. посіб. Хмельниц. ін-т регіон. упр. та права. 2-е вид., доп. і переробл. Хмельницький: ХІРУП, 1999. 354 с.